

Základní škola sv. Voršily v Olomouci
Aksamitova 6, 772 00 Olomouc

Doping se nevyhýbá ani hvězdám

Závěrečná práce

Autor: Adéla Jašková, Anežka Chudíková

Třída: IX

Vedoucí práce: Mgr. Petr Musil

Olomouc 2008

OBSAH

ÚVOD	3
KAPITOLA I – DOPING	4
1. CO JE TO DOPING?	4
2. KDO SE ZABÝVA ODHALOVÁNÍM DOPINGU?	4
3. DRUHY DOPINGU	4-5
4. NEŽÁDOUCÍ ÚČINKY	5
KAPITOLA II – ANI ČEŠTÍ SPORTOVCI NEJSOU „SVATOUŠCI“	5
1. KONTROLY	5
2. ROZHOVOR S ROMANEM ŠEBRLEM	5-6
KAPITOLA III – KAUZY	6
1. STUART STEVENS	6-7
2. MARION JONESOVÁ	7-8
3. NÁZORY NA PŘÍPAD MARION	8-9
ZÁVĚR	10
PRAMENY	11
RESUMÉ	12

ÚVOD

Sport již není zdaleka tím, čím býval ve svých počátcích, řekněme v 19 století, i když i tehdy se dovalo. Lidé dopují z jednoho důvodu, chtějí být lepší, než jsou. Člověk, který dopuje, vidí jen slávu a úspěchy, ale nevidí, že může víc ztratit než získat. Nejen že ztratí svoji čest, hrdost, ale hlavně přijde o přízeň a podporu fanoušků, také o rodinu a příbuzné, kteří ho podporují a domnívají se, že je skvělý člověk a ještě lepší sportovec, ale touto volbou najednou v jejich očích „klesne v ceně“ a on v jejich očích může vidět „jen“ zklamání a bolest z toho, co udělal. Je to však jeho svobodné rozhodnutí, za které si bude muset nést vlastní odpovědnost. My bychom vám tímto projektem chtěly poukázat na problém dopingů ve sportu, poukázat na kauzu Marion Jonesové, amatérský pokus amerického novináře Stuarta Stevense a názory lidí, kteří řeší problematiku dopingů.

Co je to doping?

Je definována jako zakázaná chemická látka, která zvyšuje sportovní

výkonnost. Za doping hrozí sportovci při prvním porušení pravidel zákaz činnosti na dva roky, při druhém až doživotní zákaz činnosti. Porušení pravidel zjištěné testováním při soutěži vede automaticky k anulování výsledků a případně k odebrání cen.

Kdo se zabývá odhalováním dopingu?

Mezinárodní olympijský výbor (IOC, International Olympic Committee).

Druhy dopingu:

Dopingové látky, jejichž seznam je velmi početný, rozdělujeme do několika skupin podle působení na lidský organismus:

- a) stimulační látky – mají povzbuzující účinek na centrální nervový systém, vyvolávají zvyšování krevního tlaku. Omezují únavu, zvyšují cílevědomost, ale také agresivitu. Jejich užívání vede k závislosti. K neznámějším z těchto látek patří amfetamin, efedrin.
- b) Narkotická analgetika – utiňuje bolest, avšak jejich užívání je spojeno s rizikem fyzické nebo psychické závislosti. K neznámějším patří morfin, kodein.
- c) Anabolické steroidy – bývají nejčastěji zneužívány u takových sportů, kde je zájem zvětšit svalovou hmotu, sílu, a výkonnost sportovce. Zároveň však používání těchto látek způsobuje neplodnost a vyvolává agresivitu. Velmi nebezpečné je používání u mladých, protože užívání anabolik často vede k zastavení růstu, opožďování vývoje.
- d) Beta – blokátory – jsou to látky, které snižují frekvenci srdečních kontrakcí. Ve sportu bývají nejčastěji používány tam, kde není potřeba velké zátěže na organismus.
- e) Diuretika – látky, které působí zvýšení vylučování moči z organismu. Sportovci jich však využívají především ve snaze dosáhnout rychlého snížení tělesné váhy.

- f) Další látky - Kanabinoidy, Glukokortikoidy, Peptidové hormony a analoga.

Nežádoucí účinky:

U anabolik dochází k nárůstu svalové hmoty. Může tak dojít k poranění a poškození vazů a kloubů. Můžou se objevit i psychologické problémy např. euforie a agresivita. Je zde i riziko vzniku nádorových onemocnění, poškození srdce a cév a také poruchy krevní srážlivosti. Další riziko, které znepokojuje mnoho sportovců je přibývání na váze, poškození a rakovina jater.

Ani čeští sportovci nejsou „svatoušci“

Čeští sportovci se v užívání dopingu nevyvíkají světovému průměru. Výbor provede ročně zhruba 1200 až 1400 kontrol. Loni odborníci odebrali ve 48 sportech 1272 vzorků.

Dopingová aféra se nevyhnula ani Romanu Šebrle

Vše začalo tím, že si Roman Šebrle a Tomáš Dvořák nechali aplikovat lékařem glukózu, což vedlo k různým spekulacím, avšak jeho parametry byly shledány v normě.

Máme rozhovor, který poskytl Roman Šebrle deníku Právo:

Jaká je vaše reakce na celou kauzu?

V žádném případě jsem žádný doping neužil. Přijde mi to směšné, i když to k smíchu moc není...

Věděli jste, co říkají o nitrožilní aplikaci pravidla?

Samozřejmě jsem se ptal doktorů, zda je to povolené a kdyby nebylo, pochopitelně bychom si nic nedávali! Nemohl jsem nic jíst a proto jsem dostal

injekci v oficiální odpočinkové místnosti a je logické, že kdybychom si chtěli vzít

něco zakázaného, tak bychom to udělali jinde. Nemá to nic společného s dopingem, je to jen cukr.

Jste nervózní, jak váš případ dopadne?

Spíš jsem rozčarovaný, protože je to absurdita. Ztrácím iluze, celý život se snažím bojovat čestně a teď tohle.

ŠOK! NOVINÁŘ STUART STEVENS VYZKOUŠEL, JAK CHUTNÁ DOPING!

Americký novinář (40 let) Stuart Stevens si vyzkoušel osmiměsíční dopingovou kúru na vlastní kůži. Chtěl zdolat ultravytrvalecký cyklistický závod Paříž-Brest-Paříž.

Věnuje se na amatérské úrovni klasickému lyžování a cyklistice. Sehnat v Kalifornii zakázané prostředky nebylo vůbec těžké. Ve fitness centru mu neznámý mladík nabídl stanozol. Od něho nabídku nepřijal a šel za lékařem, který měl pochopení pro jeho projekt. Dohodli se, že zapracují hlavně na síle a vytrvalosti. Začneme s lidským růstovým hormonem (HGH). Po několika týdnech se dostavily první výsledky. Začala se vylepšovat kůže a začal lépe vidět. Po HGH přišel na řadu mužský pohlavní hormon – testosteron, na podporu růstu svalů a agresivity. Za dva týdny začal aplikovat ještě EPO – na tvorbu červených

krvinek, urychluje přenos kyslíku v krvi a pomáhá tak k větší fyzické kondici. Stevens byl nadšen z toho, jak úspěšně jeho kúra pokračuje a „zašel“ na internetové fórum pro extrémní vytrvalce. Tam když jim řekl, kolik toho bere a v jakém množství, tak se mu vysmáli a řekli mu ať se nebojí a jde do toho ve větších dávkách. Konečně přišel den D a závod ve Francii. Stevens byl ovšem připraven. Měl za sebou osm měsíců tvrdého tréninku a v žilách mu kolovaly dopingové látky za 7500 dolarů. Hladinu testosteronu, HGH i krevního hematokritu měl výrazně zvýšenou. Po návratu do USA okamžitě Stevens vysadil všechny zakázané látky.

„Zase vidím o něco hůře. Nedokážu po námaze tak dobře regenerovat, už bych do toho znovu nešel.“ Svým příběhem chtěl ukázat, že sport pod vlivem dopingu přestává být sportem a stává se jen podvodným divadlem ve stylu gladiátorských her antického Říma.

MARION JONESOVÁ

Narodila se 12.10.1975. Už od svých šesti let se věnuje kariérou sprinterky. Jonesová se stala hrdinkou olympijských her v Sydney roku 2000. Získala tři zlaté a dvě bronzové medaile, ovšem V říjnu 2007 přiznala užívání dopingu a oznámila ukončení sportovní kariéry. Trojnásobná olympijská vítězka při jednání ve White Plains doznala, že lhala vyšetřovatelům, kteří ji v listopadu 2003 vyslyšeli v souvislosti se skandálem kolem laboratoře BALCO distribující steroid THG. Jednatřicetiletá Jonesová potvrdila, že v té době věděla, že jí její bývalý trenér Trevor Graham podával nedovolené povzbudivé prostředky. 6. října 2007 ji americký olympijský výbor vyzval k vrácení všech olympijských medailí, což Jonesová učinila. 23. listopadu 2007 rozhodla mezinárodní atletická federace IAAF o anulování všech jejích výsledků. 11. ledna 2008 ji soud ve White Plains odsoudil k 6 měsícům vězení s následnou dvouletou podmínkou. Tento trest Jonesová dostala jak za lhaní o svém dopingu, tak i za krytí svého bývalého partnera *Tima Montgomeryho*, který čelí obvinění z falšování šeků. Navíc od ní mezinárodní atletická federace požaduje vrácení 700 000 dolarů. Jonesová pyká za křivou výpověď před vyšetřovateli ohledně své dopingové minulosti. Před

soudní budovou pak před zástupci médií propukla v pláč. "Kvůli tomu teď končím s atletikou, sportem, který jsem hluboce milovala. Zklamala jsem přátele, rodinu, fanoušky," konstatovala zdrceně Jonesová.

„Chci se za všechno omluvit. Je mi líto, že jsem vás zklamala.“ citoval list The Washington Post z dopisu.

Osobní rekordy:

- 100 m – 10,65 s (1998)
- 200 m – 21,62 s (1998)
- 300 m (neoficiální trať) – 35,68 s (2001)
- 400 m – 49,59 s (2000)
- Skok daleký – 731 cm (1998)

K této kauze se vyjádřilo několik lidí:

Anonymus 15. 1. 2008

Jasný, ale ona několik let obelhávala všechny svým výkonem, slušně si vydělala na odměnách za vítězství, reklamy atd. a přitom by to bez dopingu nedala. Spousta dětí ji měla za vzor. Věděla, že je to trestné.

Shreka 8. 3. 2008 16:04

Myslím že celá kauza strašně nafouknutá a z Marion si udělali odstrašující případ. Kdyby mlčela a neřekla nic nikdy ji nemohli odsoudit. Takhle

se jí odvděčili za její upřímné a kající doznání. Pro ostatní to znamená "Nikdy se nepřiznávat" Bohužel

Mortaro 8. 3. 2008 15:20

Budiž jí odpuštěno, nakonec se tomu postavila čelem, sice pozdě, ale přece, narozdíl od některých jiných. Tak ať ti to tam uteče.

LudaBeckham 8. 3. 2008 15:51

Je mi jí líto,na to,že se přiznala sama,bych jí odpustil!!!

NÁŠ POHLED NA DOPING, PROČ JSME SI VYBRALY TOTO TÉMA? ZHODNOCENÍ...

Toto téma jsme si vybraly, protože nás zaujalo a věděly jsme, že díky této absolventské práci se o něm můžeme dozvědět nové informace, můžeme lépe proniknout do problematiky dopingu. I když jsme byly na začátku na pochybách, zda jsme si správně vybraly, tak teď rozhodně nelitujeme, ba naopak. Díky této absolventské práci jsme získaly nový pohled na sport, získaly jsme nové poznatky a především to, že slávu a úspěchy nejdou získat tak lehce, jak vypadají. Přejde nám hrozně zvrácené, že když se řekne pojem sport, férové jednání, tak všichni se tváří, jakoby oni nikdy něco takového nemohli udělat, jak by se mohli takhle zachovat vůči ostatním, a pak najednou člověk otevře oči a zjistí, kolik je ve sportu špíny a zla, že tam mnozí i slavní sportovci jsou vzdáleni od pojmu férové jednání. Na druhé straně asi nelze jednoznačně odsoudit každého, protože mnohdy nátlak veřejnosti a fanoušků je tak veliký, že člověk-sportovec nechce zklamat jejich očekávání a myslí si, že musí naplnit to, co do něj vkládají a v čem mu věří, v čem ho podporují, a to je velký psychický nátlak. Každý člověk by si měl v jakékoli situaci uvědomovat, že jeho lidské síly a schopnosti jsou omezené, a že daleko vyšší prioritou než úspěch a peníze je rodina, přátelství, úcta k sobě i druhým a dodržení morálních hodnot a zásad.

Vlastní zpracování nás vedlo k hlubšímu pohledu na smysl vlastního života, který nemůže být závislý na dopingu a na tom, co přináší tento svět. Krácejme vytrvale a hlavně s pravdou v srdci, a pak radost bude naší největší odměnou.

PRAMENY

Autor neuveden. *Marion Jonesová nastoupila do vězení*. Citováno dne 8. 3. 2008. Dostupné z www: <<http://www.sport.cz/clanek/126317-marion-jonesova-nastoupila-do-vezeni.html>>.

Wikipedie. *Marion Jonesová*. Naposledy editováno dne 27. 5. 2008. Dostupné z www: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Marion_Jonesov%C3%A1>.

VÍTEK, Libor. *Nežádoucí účinky anabolik 2*. Citováno dne 30. 4. 2008. Dostupné z www: <<http://www.sportvital.cz/cz/k1,111,159-anabolika/c811-nezadouci-ucinky-anabolik-2/.htm>>.

VÍTEK, Libor. *Nežádoucí účinky anabolik 3*. Citováno dne 4. 5. 2008. Dostupné z www: <<http://www.sportvital.cz/cz/k1,111,159-anabolika/c819-nezadouci-ucinky-anabolik-3/>>.

Mortaro. *Diskuse*. Citováno dne 8. 3. 2008. Dostupné z www: <<http://www.sport.cz/diskuse?id=124495&articleId=/clanek/126317-marion-jonesova-nastoupila-do-vezeni.html&sectionId=35&page=2#c18939971>>.

SHREKA. *Diskuse*. Citováno dne 8. 3. 2008. Dostupné z www: <<http://www.sport.cz/diskuse?id=124495&articleId=/clanek/126317-marion-jonesova-nastoupila-do-vezeni.html&sectionId=35&page=1#c18940054>>.

KÝHOS, David. *Doping na vlastní kůži: co s vámi udělá?* Citováno dne 23.1.2008. Dostupné z www: <http://xman.idnes.cz/doping-na-vlastni-kuzi-co-s-vami-udela-dwh/xman-novinky.asp?c=A080123_101014_xman-novinky_mao>.

PAWL, Mark. *Roman Šebrle – dopingová aféra* Citováno dne:14. 8. 2005. Dostupné z www: <<http://www.vysemnesmite.cz/roman-sebrle-a-dopingova-afera-c8/>>.

RESUMÉ

We found to thah there are many dissimulation and lie in the sport.All things which are perfects or mistakes - free so will able to have mistakes and problems but this is outside form. The people must know its (his) possibilites... He must know what he cans and what he stands because he will permit in his life. This work certainly upgrade our life.